

مکان یابی محور ساحلی قشلاق-گریزه جهت توسعه فضای سبز با استفاده از تصمیم گیری چند معیاره (MCDM) در محیط GIS

نسرین رستمی¹، جاوده تکیه خواه²

¹ کارشناس ارشد فضای سبز دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر، ² عضو گروه پژوهشی مطالعات سنجش از دور در کشاورزی، جهاد دانشگاهی، کردستان، ایران،

چکیده

3/5 cm

با توسعه روزافزون شهرنشینی و بروز معضلات زیست محیطی، فضای سبز شهری نقش مهمی در حفظ و تعادل محیط زیست شهری و تعدیل آلودگی هوا پیدا کرده است. لذا این تحقیق با هدف مکانیابی بهینه در مسیر قشلاق-گریزه شهر سنندج جهت توسعه فضای سبز صورت گرفته است. برای نیل به این هدف ابتدا معیارهای موثر، شامل عوامل زیست محیطی، شرایط اقتصادی- اجتماعی شناسایی شدند. در مرحله بعد با گردآوری و تجزیه و تحلیل دادهها برای هر یک از عوامل مورد مطالعه در محیط GIS لایه های رقومی تهیه شد. به منظور وزن دهی هر یک از لایه ها، پرسشنامه هایی طراحی گردید که با بکارگیری روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP در نرم افزار EXPERT CHOICE معیارهای مورد بررسی به صورت زوجی مقایسه شدند. در نهایت کلیه ی لایه های اطلاعاتی در محیط GIS براساس اوزان بدست آمده از آنالیز همپوشانی شدند و نقشه نهایی اراضی مناسب منطقه جهت توسعه فضای سبز تهیه گردید. بر حسب ارزشی که به هریک از منطقه مورد مطالعه اختصاص یافته بود نقشه نهایی مورد ارزیابی قرار گرفت و کل منطقه در 5 کلاسه طبقه بندی شد. مناطقی که بالاترین ارزش را به خود اختصاص دادند جهت جنگلکاری و توسعه فضای سبز در مسیر قشلاق-گریزه به عنوان کریدور سبز در اولویت بالاتر قرار گرفتند

واژه های کلیدی: فضای سبز شهری - سامانه اطلاعات مکانی - مکانیابی - تحلیل سلسله مراتب

1- مقدمه و طرح مسأله

یکی از مشکلات اساسی شهرها، کمبود فضای سبز شهری است که از جنبه های مختلف بر زندگی انسان تأثیر میگذارد. در مقایسه با استانداردهای شهرسازی، علاوه بر پایین بودن سطح کاربری فضای سبز در شهرهای مختلف ایران، پراکندگی نامناسب آن نیز مشکلاتی را بوجود آورده است که از جمله میتوان به عدم توزیع عادلانه فضای سبز در سطح شهر و مشکلات دسترسی شهروندان اشاره کرد. فضاهای سبز شهری می تواند به عنوان بخشی از ساختار یک شهر، اهداف و کارکردهای زیادی را به نمایش بگذارد. اهمیت فضاهای سبز در محیط شهری تا آن حد است که به عنوان یکی از شاخص های توسعه یافتگی جوامع مطرح می باشد (تیموری و همکاران، 1388)، هدفمند کردن توسعه شهر به سمت یک توسعه پایدار از مهم ترین مسائلی است که باید در مدیریت پایدار شهرها مورد توجه قرار گیرد. یکی از شرایط توسعه پایدار شهرها، پیوند زندگی شهری با طبیعت است. ارائه ایده هایی که این پیوند را مستحکم تر و شهر را به